

Силабус
Психологія
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	Середня освіта (українська мова і література, англійська)
Спеціальність	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність	A4.01 Українська мова і література, англійська
Галузь знань	A Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Викладач	Лисак Ганна Григорівна
Кафедра	Психології
Посилання на сайт	https://fppom.bdpu.org.ua/kafedra-psyhologiyi/
Контактний телефон	+380 66 231 06 87
Е-mail викладача	gannalysak2@gmail.com
Графік консультацій	індивідуальний

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	6/180	30	28	122	екзамен
заочна		8	8	164	

Семестр: весінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: психологія, психіка, свідомість, психічні процеси, психічні стани, психічні властивості, вікова періодизація, навчання, виховання, педагогічна діяльність.

Мета та предмет курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є забезпечення загальної теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі загальної, вікової та педагогічної психології.

Предметом психології є закономірності та механізми психіки, її вікова динаміка, психологічні основи навчання, виховання та педагогічної діяльності.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Психологія» :

- 1) опанування знаннями про закономірності та особливості психічного життя людини;
- 2) сприяння розумінню єдності, цілісності, взаємозв'язку всіх психічних явищ, їх механізмів та закономірностей як невід'ємних складових психічного розвитку особистості;
- 3) усвідомлення соціальної сутності особистості та впливу соціальних чинників на її становлення;
- 4) розкриття закономірностей та специфіки вікового розвитку особистості;
- 5) вивчення психологічних аспектів процесів навчання і виховання, їх особливостей в сучасному освітньому просторі;
- 6) розкриття специфіки педагогічної діяльності, її змісту та функцій;
- 7) сприяння усвідомленню значущості оволодіння студентами психологічними знаннями як важливими для їх майбутнього професійного становлення;
- 8) сприяння самовдосконаленню та самореалізації студентської молоді в різних аспектах життєдіяльності;
- 9) розвиток професійних якостей особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія» здобувач(ка) вищої освіти буде **знати**:

- 1) фундаментальні світоглядні основи психології як науки;
- 2) методи психологічного дослідження;
- 3) закономірності розвитку особистості, її виховання та формування в онтогенезі;
- 4) структуру індивідуальності та шляхи їх розвитку;
- 5) вікові закономірності розвитку психіки та її прояви;
- 6) психологічні основи навчання та виховання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія» здобувач(ка) вищої освіти буде **вміти**:

- 1) аналізувати та оцінювати психічні явища в практичних ситуаціях;
- 2) досліджувати прояви та рівні розвитку особистості на різних вікових етапах;
- 3) проводити спостереження за рівнем сформованості когнітивних процесів особистості, її емоційно-вольової сфери;

- 4) володіти психологічним інструментарієм та застосовувати його в процесі професійної діяльності або навчання;
- 5) удосконалювати навички самостійної навчальної діяльності в галузі психології;
- 6) на основі психологічних знань будувати співпрацю з колегами, представниками інших культур, релігій, політичних напрямків тощо;
- 7) на основі самопізнання формувати власний стиль вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі філології в процесі професійної діяльності або навчання.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами

освітньо-професійної програми:

Код н/д	Компетентності
Інтегральні	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з української мови та літератури, педагогіки, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в ЗЗСО.</p>
Загальні	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК 04. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК 05. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності й відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 06. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,</p>

наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та значення в розвитку суспільства, техніки й технологій.

ЗК 09. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК 10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)

ПР 02. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, англійської мови, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПР 03. Володіє комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).

ПР 04. Володіє навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування здобувачів освіти – компетентних мовців.

ПР 05. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПР 06. Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПР 07. Володіє особистісно орієнтованим, діяльним, компетентним та іншими сучасними підходами до навчання української мови й англійської мови та викладання української літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.

ПР 08. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, англійської мови; уміє здійснювати педагогічний супровід.

ПР 10. Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань, знає мовнолітературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПР 11. Уміє здійснювати міжкультурну комунікацію й долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПР 13. Знає основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Зміст курсу

Модуль 1. Загальна психологія

Тема 1. Вступ до психології. Визначення психології як науки та її завдання. Рефлекторна природа психіки. Психіка і свідомість. Основні галузі психологічних знань. Зв'язок психології з іншими науками. Основні напрями в сучасній психології. Основні вимоги до методів психології. Основні та додаткові методи психології. Розвиток психіки і свідомості. Історичний розвиток людської свідомості.

Тема 2. Особистість у діяльності та спілкуванні. Поняття про особистість та її структуру. Активність особистості та її джерела. Розвиток і виховання особистості. Поняття про групи. Міжособистісні сосунки у групі. Поняття про діяльність. Зміст і структура діяльності. Засоби діяльності. Основні види діяльності людини. Поняття про спілкування. Засоби спілкування. Функції спілкування. Різновиди спілкування.

Тема 3. Пізнавальні психічні процеси. Поняття про увагу. Функції уваги. Природа уваги. Види уваги. Властивості уваги. Поняття про відчуття. Фізіологічні механізми відчуттів. Класифікація та види відчуттів. Властивості і закономірності відчуттів. Поняття про сприймання. Рефлекторна природа сприймань. Види сприймання. Властивості сприймання. Поняття про пам'ять. Природа пам'яті. Теорії і закони пам'яті. Класифікація та види пам'яті. Характеристики процесів пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Поняття про мислення. Розумові дії та операції. Форми мислення. Види мислення. Індивідуальні відмінності в мисленні людей. Поняття про уяву. Фізіологічні основи уяви. Основні прийоми створення образів уяви. Класифікація та види уяви. Індивідуальні особливості уяви.

Тема 4. Емоційно-вольові процеси. Поняття про почуття та емоції. Фізіологічне підґрунтя емоцій і почуттів. Види емоцій та почуттів. Форми переживання емоцій і почуттів. Вищі почуття. Поняття про волю. Функції волі.

Природа волі. Довільні дії та їх особливості. Основні фази складної вольової дії. Індивідуальні особливості волі людини.

Тема 5. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття про темперамент. Фізіологічні основи темпераменту. Тип ВНД і темперамент. Психологічна характеристика типів темпераменту. Властивості темпераменту. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності. Поняття про характер. Природні і соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Провідні риси характеру. Поняття акцентуації характеру. Основні умови та механізми формування характеру. Поняття про здібності. Природні і соціальні передумови здібностей. Задатки. Структура та види здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей.

Модуль 2. Вікова психологія

Тема 1. Теоретичні основи вікової психології. Об'єкт і предмет вікової психології. Місце вікової психології у системі психологічних наук. Методологічні засади вікової психології. Методи вікової психології. Структура, функції і завдання вікової психології. Виникнення і розвиток вікової психології. Сучасний стан розвитку вітчизняної вікової психології.

Тема 2. Психологія дитинства. Загальна характеристика пренатального розвитку. Початок психічного життя. Особливості розвитку новонародженого. Психічний розвиток немовляти. Особливості розвитку в ранньому дитинстві. Психічний і особистісний розвиток дитини у дошкільному віці. Готовність дитини до шкільного навчання. Загальна характеристика розвитку молодшого школяра. Самосвідомість молодшого школяра. Розвиток спонукальної сфери молодшого школяра. Особливості пізнавальної сфери молодшого школяра.

Тема 3. Психологія дорослішання. Місце підліткового періоду в загальному процесі індивідуального розвитку. Соціальна ситуація розвитку підлітка. Провідна діяльність підлітка. Психологічні новоутворення підліткового віку. Розвиток самосвідомості підлітка. Розвиток спонукальної сфери підлітка. Пізнавальний розвиток у підлітковому віці. Особливості навчально-виховної роботи з підлітками. Поняття юності. Розвиток самосвідомості в ранній юності. Розвиток спонукальної сфери в період ранньої юності. Особливості спілкування в ранній юності. Особливості розвитку пізнавальних психічних процесів. Соціально-психологічна готовність до самостійного життя. Загальні особливості зрілої юності.

Тема 4. Психологія дорослості. Дорослість як етап онтогенезу. Періодизація психічного розвитку дорослої людини. Проблеми розвитку в дорослому віці. Рання дорослість. Особливості розвитку самосвідомості в ранньому дорослому віці. Особливості спонукальної сфери в ранньому дорослому віці. Розвиток інтелекту та окремих інтелектуальних функцій. Особливості емоційного розвитку в ранньому дорослому віці. Зрілий дорослий

вік. Особливості життєдіяльності в зрілому дорослому віці. Розвиток «Я-концепції». Розвиток спонукальної сфери. Особливості пізнавальних та емоційних процесів у зрілому дорослому віці.

Тема 5. Психологія старіння. Загальна характеристика старості. Особливості «Я-концепції» та розвитку особистості в період старості. Особливості пізнавальних та емоційних процесів в старості. Фізіологічні обмеження і особливості поведінки людей похилого віку. Мудрість як сенс життя в старості. Значення сім'ї для людини похилого віку.

Модуль 3. Педагогічна психологія

Тема 1. Вступ до педагогічної психології. Предмет і завдання педагогічної психології. Міжпредметні зв'язки педагогічної психології. Система категорій педагогічної психології. Поняття соціалізації. Методологічні принципи та методи педагогічної психології. Сучасний стан розвитку вітчизняної педагогічної психології.

Тема 2. Психологія навчання. Зміст і сутність категорії навчання. Навчання як умова розвитку. Основні лінії психічного розвитку в процесі навчання та виховання. Історичні методи та форми організації навчання. Основні типи навчання та їхні психологічні моделі. Класифікація видів навчання. Напрями розвитку сучасного навчання.

Тема 3. Психологія навчальної діяльності. Поняття про наuczіння та учіння. Механізми та закони наuczіння. Учіння як пізнавальна діяльність. Зарубіжні концепції учіння. Вітчизняні теорії учіння. Теорія цілеспрямованої навчальної діяльності. Рівневий аналіз навчальної діяльності. Покомпонентний аналіз навчальної діяльності. Вікова динаміка формування навчальної діяльності. Здібності в навчальній діяльності. Психологічні питання самоосвітньої діяльності.

Тема 4. Психологія виховання. Сутність та завдання психології виховання. Специфіка процесу виховання. Механізми формування особистості в процесі виховання. Загальні психологічні закономірності формування особистості учня. Проблема управління вихованням. Показники та критерії вихованості особистості. Формування якостей особистості в процесі виховання. Вікові аспекти виховання. Самовиховання особистості: завдання, структура, етапи, методи.

Тема 5. Психологія педагогічної діяльності. Специфіка та психологічна структура педагогічної діяльності. Функції та творчий характер педагогічної діяльності. Стилi педагогічної діяльності. Індивідуальний стиль діяльності вчителя. Психолого-педагогічні проблеми взаємодії вчителя та учнів. Педагогічне спілкування. Педагогічний такт. Особливості педагогічних конфліктів. Психологічні бар'єри у процесі педагогічної діяльності.

Методи навчання: В умовах кредитної технології навчання найбільш ефективними є методи, спрямовані на формування активної позиції здобувачів вищої освіти, активізацію та стимулювання їх навчально-пізнавальної діяльності: проблемні й оглядові лекції, бесіда, презентація, демонстрація навчального матеріалу із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, навчальна дискусія, ділові ігри, рішення психологічних задач та ситуацій, дистанційні консультації тощо.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання тем курсу, що були пропущені або не підготовлені, відбувається на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для студентів БДПУ згідно з Положенням про академічну доброчесність у БДПУ. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При повторних порушеннях, беручи до уваги моральний аспект проблеми, до студента можуть бути застосовані дисциплінарні заходи.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність. Вивчення курсу передбачає використання ТЗН (мультимедійний проектор, екран, ноутбук тощо), офіційних каналів зв'язку (Viber, Google, Zoom, Skype, електронна пошта тощо) та освітніх платформ (MOODLE та ін.).

Система оцінювання та вимоги:

При оцінюванні кожного змістового модуля враховуються такі основні елементи навчальної діяльності здобувача:

1. Бали за участь та відповіді на практичному занятті:

2 бали отримує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмового матеріалу теми, послідовно та логічно, у повному обсязі розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, орієнтується у попередньому матеріалі, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки.

1.5 бали отримує студент, який виявив повне знання навчального матеріалу теми, послідовно та логічно, розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки.

1 бал отримує студент, який виявив певні знання навчального матеріалу теми, розкрив зміст питання, але не послідовно й не в повному обсязі, володіє термінологією, не завжди правильно відповідає на додаткові питання, має труднощі у формулюванні висновків.

0.5 балів отримує студент, який виявив прогалини у знаннях навчально-програмного матеріалу теми, припускає помилки у розкритті змісту питання, має труднощі у розкритті змісту термінів, формулюванні висновків, не орієнтується у попередньому матеріалі.

2. Бали за виконання самостійної роботи з теми:

2 бали – повне, логічне розкриття теми самостійної роботи.

2 бали – формулювання висновків.

1 бал – дотримання форми звітності, плану самостійної роботи, норм форматування тексту.

3. Підсумковий тест з курсу - 50 балів.

Примітка. У разі отримання здобувачами неформальної (тренінги, майстер-класи, семінари, вебінари та ін.) та інформальної освіти (відеолекції, медіа-консультації, читання спеціалізованої літератури та ін.), її результати зараховуються згідно з темами, передбаченими змістом курсу, при наявності відповідного документа (сертифіката).

Максимальна оцінка навчальних досягнень здобувача

1. Максимальна сума балів поточного контролю (практичні та самостійні роботи) – 50 балів.
2. Максимальна сума балів підсумкового контролю (екзамен) – 50 балів.
3. Максимальна сума балів за навчальну дисципліну (підсумкове оцінювання) – 100 балів (за університетською шкалою та шкалою ЄКТС).

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Вікова психологія: хрестоматія. Упоряд.: Л. В. Долинська, Т. М. Лисянська, Л. М. Ширяєва. Київ : Каравела, 2022. 487 с.
2. Загальна психологія : підручник / за загальною редакцією академіка С. Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ : Видавництво «Людмила», 2025. 568 с.
3. Калениченко Р. А. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ : КНУБА, 2023. 196 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра, 2020. 564 с.
5. Педагогічна психологія: хрестоматія. Упоряд.: Л. В. Долинська, Т. М. Лисянська, Л. М. Ширяєва. Київ : Каравела, 2022. 366 с.
6. Педагогічна психологія. Уклад.: Н. Д. Потапчук, С. М. Ольховецький, Є. О. Балабушка, В. С. Ольховецький. Умань : Візаві, 2022. 227 с.
7. Поліщук В. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник. 5-те вид., стер. Суми: Університетська книга, 2023. 352 с.
8. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Квасник О. В., Шаполова В. В. Загальна психологія: навчальний посібник. Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 512 с.
9. Психологія (загальна та вікова) : навчальний посібник / уклад. А. В. Аханова. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 192 с.
10. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

11. Савчин М. В. Загальна психологія : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2025. 352 с.
12. Скрипченко О. В. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. Київ : Каравела, 2023. 430 с.
13. Черезова І. О. Психологія життєвих криз особистості (курс лекцій) : навч. посіб. Бердянськ : БДПУ, 2021. 110 с.

Допоміжні

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник : Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 162 с. URL: <https://surl.li/lyvpnj>
2. Галян І. М., Галян О. І.. Психологія професійної діяльності педагога: теоретико-емпіричний аналіз: монографія / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Ін-т права, психології та інновац. освіти. Львів : БОНА. 2022. 219 с.
3. Галян О. Психологія дитяча: посібник для самостійної роботи (електронне видання). Львів, 2023. 90 с.
4. Дзюбка Л. В., Мельник І. В. Психологічний супровід дітей у стані хронічного стресу в умовах війни. Наукові перспективи. Серія Психологія. 2024. № 8 (50). С. 825-838. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742345>
5. Доскач С. С., Костик Л. Б.. Загальна та вікова психологія: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 256 с. <https://surl.li/xlhjxb>
6. Загальна психологія. Самостійна робота : методичний посібник для студентів. Укладач : І. М. Чорна. Тернопіль : 2024. 57 с.
7. Кузікова С., Зливков В., Лукомська С., Щербак Т., Котух О. Психологічний супровід особистості в умовах війни: навч. посібник. Київ. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2024. 260 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741402>
8. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навч. посібник. Київ : Каравела 2023. 264 с.
9. Мухіна Л. М. Вікова та педагогічна психологія : методичні рекомендації для дистанційної та самостійної форми навчання. Миколаїв: НУК ім. адмірала Макарова. 2022. 111 с.
10. Новікова Ж. М. Педагогічна психологія : навч. посібник. Львів : Вид-во Львів. Політехніки. 2022. 147 с
11. Психологічні ресурси взаємодії школи, сім'ї, громади: практичний посібник. За ред. Г. Бевз, М. Каніболоцької. Кропивницький: Імекс ЛТД, 2022. 106 с.
12. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Вікова психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 376 с
13. Черезова І. О. Психологія : навч. посіб. Бердянськ : БДПУ, 2015. 278 с.

14. Яланська С. П. Загальна психологія : конспект лекцій : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня - бакалавр. 2-ге вид. виправл. і доп. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 191 с.

15. Kokun O., Bezverkhyi O. Ukrainian students' personal resources and resistance to war stress: A cross-sectional survey. Journal of Loss and Trauma. 2024. Vol. 29. № 8. P. 976–993. URL: <https://doi.org/10.1080/15325024.2024.2325084>

16. Lytvynov, A., Topolnyk, Y., Chumak, L., Prykhodkina, N., Antoniuk, L., & Kramaska, S. (2022). E-Learning Technologies for Future Teachers: Introduction of Educational Innovations in Higher School Practice. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 13(1Sup1), 403-421. <https://doi.org/10.18662/brain/13.1Sup1/327>

Інформаційні ресурси

1. Дистанційне навчання БДПУ: <http://edu.bdpu.org>
2. Бібліотека ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України <http://psychology-naes-ua.institute/info/253/>
3. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України: <http://nplu.org/>
5. Платформа психологічної підтримки під час війни: <https://povirusebe.org/>
6. Матеріали ІМЗО для педагогів-психологів (2024): <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/>